

J. KALLAK, A. KASVAND JA J. LANG

MATEMAATIKA TÄIENDUSVIHK

ALGKOOLI

I KLASSILE

RK

PEDAGOOGILINE KIRJANDUS

TALLINN 1941

J. KALLAK, A. KASVAND JA J. LANG

MATEMAATIKA TÄIENDUSVIHK

ALGKOOLI
I KLASSILE

~~2429~~

RK
PEDAGOOGILINE KIRJANDUS
TALLINN 1941

2.

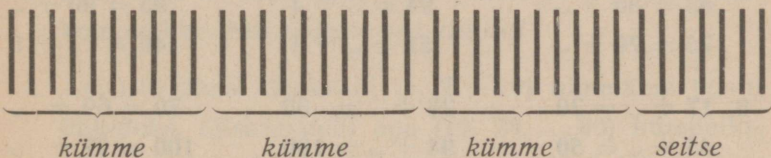

A-11922

Lütmine ja lahutamine saja püüis.

Loendamine sajani.

1. Loenda 10-kaupa 100-ni ja tagasi!
2. Teeme vihikusse (tahvlile) hulga püstkriipse ja loendame need.

Selleks korraldame kriipsud kümneiks ja vaatame, kui palju neid saab. Siin näiteks on kokku 3 kümmet ja 7 ühte ehk lühidalt kolmkümmend seitse — 37.

3. Ütle ja kirjuta lühidalt!

2 kümmet ja 6 ühte	7 kümmet ja 5 ühte
5 " " 8 "	3 " " 0 "
4 " " 9 "	0 " " 2 "
9 " " 3 "	9 " " 0 "

4. Loenda 1-kaupa 20-st 30-ni ja tagasi; 30-st 50-ni ja tagasi; 50-st 80-ni ja tagasi; 80-st 100-ni ja tagasi!
5. Kirjuta numbritega järgmised arvud: kuuskümmend, seitseteist, nelikümmend viis, neliteist, seitsekümmend kaheksa, kaheksakümmend seitse, üheksakümmend kuus.

6. Kirjuta arvudele **40, 90, 29** ja **62** lisaks **3** järgnevat ja **3** eelnevat arvu! Näiteks arvu **25** puhul teeme seda nõnda:

22, 23, 24, **25**, 26, 27, 28.

7. $27 = 20 + \cup$	$45 = \cup + 5$	$88 = 80 + \cup$
$39 = 30 + \cup$	$62 = \cup + 2$	$76 = \cup + 6$
$83 = 80 + \cup$	$94 = \cup + 4$	$95 = 90 + \cup$
$75 = 70 + \cup$	$51 = \cup + 1$	$49 = \cup + 9$

8. $17 + \cup = 20$	$26 + \cup = 30$	$70 = 69 + \cup$
$45 + \cup = 50$	$94 + \cup = 100$	$100 = 97 + \cup$
$78 + \cup = 80$	$81 + \cup = 90$	$20 = \cup + 14$
$13 + \cup = 20$	$53 + \cup = 60$	$80 = \cup + 72$

9. Ema pani kurke hapnema. Ühte tünni **70** kurki, teise **20** kurki enam. Arvuta!

10. Matemaatika õpperaamat maksab **100** kopikat, kaustik **50** kopikat vähem.

11. $20 + 30$	$30 + 70$	$30 + 30$	$70 + 20$
$50 - 30$	$70 - 20$	$70 - 50$	$70 - 30$
$80 + 20$	$30 + 40$	$30 + 60$	$40 + 50$
$60 - 40$	$90 - 60$	$80 - 60$	$50 - 50$

12. $20 + 80$	$20 + 50$	$10 + 70$	$60 + 20$
$100 - 30$	$70 - 40$	$60 - 20$	$70 - 70$
$50 + 50$	$40 + 30$	$50 + 30$	$70 + 30$
$80 - 20$	$50 - 20$	$80 - 40$	$90 - 20$

Kümnete ja ühtede liitmine.

1. Ainol oli 2 kümnekopikast. Ema andis talle veel 5 kopikat. Mitu kopikat on Ainol nüüd?
2. Juku ostis ühe 60-kopikase raamatu ja 9 kopika eest paberit. Kui palju maksis see kaup?
3. Ema ostis 50-kopikalise paki juustu ja 7 kopika eest kompvekke. Mis maksis see kokku?
4. Arvused ühest üheksani (1, 2, ... 9) nimetame teisiti **ühtedeks**, täiskümneid aga (10, 20, ... 90) **kümneiks**. Nii on arvus 20 2 kümmet, arvus 45 4 kümmet ja 5 ühte, jne.
5. Mitu kümmet ja mitu ühte on arvudes: **75, 23, 64, 38, 49, 86, 97, 54, 40, 36?**

Kirjuta need arvud kümnete ja ühtede summana nõnda: $75 = 70 + 5$.

6. Kümnete ja ühtede liitmisel saame uue arvu, mis koosneb mõlemaist neist. Nii näiteks: $40 + 8 = 48$; $5 + 60 = 65$.

Harjuta silmaga korraga kiiresti tabama kümnete ja ühtede summat!

7. $20 + 5$	$40 + 6$	$70 + 3$	$80 + 5$
$7 + 10$	$9 + 10$	$8 + 50$	$1 + 20$
$30 + 8$	$80 + 7$	$60 + 4$	$70 + 7$
$6 + 70$	$9 + 90$	$6 + 30$	$8 + 40$

Arvust tema ühtede või kümnete lahutamine.

1. Isa teenis nädalas **58** rubla. Sellest kulus tal üüri maksmiseks **8** rubla. Mitu rubla jäi isal muudeks kuludeks?

2. Jutal oli **27** kopikat, tema õel Tiiul aga **20** kopikat vähem. Mitu kopikat oli Tiiul?

3. $30 + 7$	$20 + 4$	$90 + 9$	$40 + 7$
$37 - 7$	$24 - 4$	$99 - 9$	$47 - 7$
$80 + 6$	$50 + 3$	$70 + 2$	$50 + 8$
$86 - 6$	$53 - 3$	$72 - 2$	$58 - 8$

4. $40 + 8$	$60 + 5$	$10 + 8$	$80 + 3$
$48 - 8$	$65 - 5$	$18 - 8$	$83 - 3$
$70 + 4$	$30 + 9$	$50 + 2$	$90 + 7$
$74 - 4$	$39 - 9$	$52 - 2$	$97 - 7$

5. $5 + 20$	$1 + 30$	$3 + 50$	$5 + 70$
$25 - 20$	$31 - 30$	$53 - 50$	$75 - 70$
$4 + 60$	$2 + 90$	$7 + 80$	$3 + 60$
$64 - 60$	$92 - 90$	$87 - 80$	$63 - 60$

6. $9 + 70$	$6 + 40$	$9 + 20$	$8 + 90$
$79 - 70$	$46 - 40$	$29 - 20$	$98 - 90$
$8 + 30$	$4 + 60$	$5 + 50$	$7 + 20$
$38 - 30$	$64 - 60$	$55 - 50$	$27 - 20$

7. Ema andis Maimule koolitarvete ostmiseks **40** kopikat. Enne oli Maimul **8** kopikat. Mitu kopikat on tal nüüd kokku?

8. Isa on praegu **57**-aastane. Ema aga on temast **7** aastat noorem. Arvuta!

9. Kallel on hoiukarbis **80** kopikat. Ta lisas sinna niipalju raha veel juurde, et sai kokku **89** kopikat. Mitu kopikat lisas Kalle?

10. $70 + 5$	$3 + 90$	$80 + 6$	$2 + 80$
$87 - 7$	$67 - 60$	$99 - 9$	$26 - 20$
$9 + 40$	$50 + 3$	$4 + 70$	$90 + 1$
$28 - 20$	$78 - 8$	$33 - 30$	$48 - 8$

11. $30 + 6$	$2 + 60$	$50 + 7$	$7 + 60$
$54 - 4$	$45 - 40$	$75 - 5$	$95 - 90$
$8 + 40$	$90 + 3$	$6 + 30$	$70 + 8$
$59 - 50$	$44 - 4$	$82 - 80$	$56 - 6$

12. Laine kulutas oma rahast ära **40** kopikat ja tal jäi järele veel **6** kopikat. Kui palju raha oli Laine!

13. Taskuraamat maksab **75** kopikat. Peeter ostaks selle endale, kuid tal on kaasas ainult **70** kopikat. Mitu kopikat puudub Peetril taskuraamatu ostmiseks?

14. $40 + \smile = 46$	$\smile + 3 = 63$	$90 + \smile = 96$
$64 - \smile = 60$	$\smile - 8 = 80$	$\smile - 5 = 80$
$3 + \smile = 23$	$\smile + 70 = 72$	$2 + \smile = 92$
$77 - \smile = 7$	$\smile - 50 = 5$	$\smile - 30 = 6$

15. $80 + \smile = 85$	$\smile + 4 = 64$	$30 + \smile = 37$
$97 - \smile = 90$	$\smile - 8 = 60$	$\smile - 8 = 40$
$9 + \smile = 69$	$\smile + 70 = 77$	$3 + \smile = 53$
$58 - \smile = 50$	$\smile - 80 = 8$	$\smile - 20 = 9$

Kümnete liitmine ja lahutamine.

1. Loenda kümnekaupa 10-st alates kuni sajani ja tagasi!
2. Loenda kümnekaupa 5-st alates kuni 95-ni ja tagasi!
3. Loenda kümnekaupa 7-st alates kuni 97-ni ja tagasi!
Tee sedasama teistest arvudest (3, 1, 9, ...) alates!

4. $32 + 10$	$76 + 10$	$19 + 10$	$55 + 10$
$42 - 10$	$87 - 10$	$38 - 10$	$77 - 10$
$45 + 10$	$64 + 10$	$26 + 10$	$82 + 10$
$55 - 10$	$75 - 10$	$41 - 10$	$99 - 10$

5. Aprillis on 30 päeva, mais 31 päeva. Mitu päeva on mõlemas kuus kokku?
6. Koolis oli 58 poissi ja 40 tüdrukut. Mitu õpilast oli kokku?

Näidis. $48 + 30 = 30 + 48 = 78.$

Lüda kõik kümned korraga!

7. $15 + 20$	$35 + 60$	$70 + 19$	$50 + 28$
$17 + 30$	$27 + 70$	$20 + 45$	$80 + 14$
$25 + 40$	$65 + 30$	$80 + 13$	$40 + 37$
$36 + 50$	$39 + 40$	$60 + 38$	$30 + 62$
8. $38 + 40$	$71 + 20$	$28 + 70$	$79 + 10$
$56 + 20$	$88 + 10$	$49 + 30$	$44 + 30$
$27 + 60$	$43 + 50$	$54 + 40$	$61 + 20$
$65 + 30$	$37 + 40$	$66 + 20$	$57 + 40$

9.	60 + 25	20 + 77	80 + 18	70 + 26
	72 + 10	64 + 30	27 + 40	44 + 50
	40 + 56	50 + 49	30 + 47	50 + 33
	38 + 60	36 + 50	56 + 20	73 + 20
10.	32 + 60	20 + 78	70 + 17	50 + 31
	40 + 57	46 + 30	13 + 80	24 + 40
	23 + 70	50 + 27	40 + 48	60 + 18
	60 + 19	69 + 30	18 + 60	75 + 20

11. Õppetund kestis 45 minutit. Sellest kulus kirjalikuks tööks 20 minutit. Kui palju jäi aega üle muuks tegevuseks?
12. Virve on 30 aastat noorem oma 42-aastasest emast. Kui vana on Virve?
13. Raamat maksab 85 kopikat, kaustik 50 kopika võrra vähem. Kui palju maksab kaustik?

Näidis.

$$78 - 30 = 48.$$

Lahuta kõik kümned korraga.

14.	45 — 20	59 — 30	98 — 70	75 — 50
	67 — 30	48 — 20	87 — 60	66 — 40
	86 — 50	74 — 40	93 — 80	89 — 70
	91 — 60	33 — 20	42 — 10	95 — 80

15. 56 — 30	99 — 90	94 — 80	67 — 40
74 — 40	84 — 70	27 — 10	79 — 60
68 — 50	47 — 30	88 — 70	36 — 20
85 — 60	53 — 20	65 — 50	97 — 80

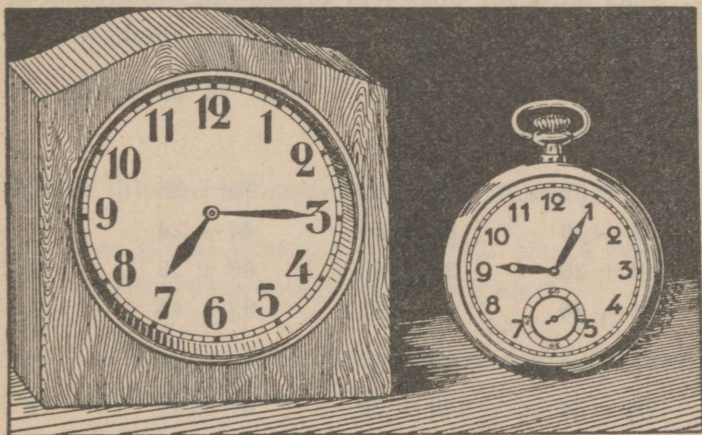
16. Leetrite tõttu puudus klassi 36-st õpilasest tervelt 16. Mitu õpilast oli klassis?
17. Kooli 67-st õpilasest läks õpikäigule 37. Mitu õpilast ei võtnud osa õpikäigust?
18. Mikul kulus matemaatika õppetunni koduseks ettevalmistuseks 35 minutit, Antsul aga 15 minuti võrra vähem. Arvuta!

Näidis. Ülesande 78 — 38 lahendan peast nii: $78 - 8 - 30 = 70 - 30 = 40$.
Kirjutan seda nii: $78 - 38 = 40$.

19. 35 — 25	66 — 36	47 — 27	78 — 48
75 — 45	57 — 27	83 — 53	67 — 37
46 — 36	93 — 43	96 — 76	73 — 43
84 — 44	88 — 58	79 — 49	98 — 68
20. 77 — 27	29 — 19	49 — 39	81 — 31
52 — 32	45 — 25	68 — 48	96 — 56
41 — 11	92 — 72	74 — 34	74 — 24
64 — 44	81 — 61	63 — 43	82 — 72

21. Tädi Marie on 47-aastane, onu Rein aga on temast 17 aastat noorem. Kui vana on onu Rein?

22.	97 — 50	86 — 30	84 — 70	61 — 40
	88 — 68	77 — 57	66 — 36	59 — 29
	76 — 40	89 — 20	78 — 30	87 — 50
	93 — 23	98 — 48	57 — 27	73 — 43
23.	46 + 30	50 + 29	66 + 30	79 + 20
	77 — 27	86 — 36	75 — 25	56 — 16
	52 + 40	30 + 47	28 + 60	44 + 50
	64 — 44	28 — 18	97 — 30	83 — 63

Oös-päevas on 24 tundi, tunnis 60 minutit.

1. Mis näitab lauakell (vasakpoolne) ja mis näitab taskukell (parempoolne) praegu?
2. Mis näitab lauakell 15 minuti, poole tunni pärast?
10, 20, 40 minuti pärast?

3. Mis näitab taskukell **10** minutit (pool tundi) hiljem?
4. Isa oli kodust ära **1** tunni ja **25** minutit. Mitu minutit oli isa kodust ära?
5. Ants mängis õues **18** minutit alla tunni. Mitu minutit ta mängis?
6. Kell on **10.20** min. Mis näitab kell **10** minuti pärast? **20; 25; 30** min. pärast?
7. Õie jõudis hommikul kooli just kolmveerand kaheksaks (kl. **7.45**), olles teel **25** minutit. Millal lahkus Õie kodust? Mitu minutit enne kella **8**-t jõudis Õie kooli?
8. Õpikäik metsa kestis **1** tunni ja **35** minutit. Mitu minutit see on?
9. $20 + 37$ $50 + 14$ $70 + 26$ $50 + 32$
 $67 - 30$ $83 - 50$ $44 - 24$ $67 - 37$
 $40 + 28$ $30 + 46$ $60 + 38$ $24 + 60$
 $86 - 46$ $52 - 22$ $93 - 40$ $45 - 30$
10. $16 + 60$ $97 - 37$ $86 - 36$ $92 - 70$
 $74 - 34$ $42 + 50$ $37 + 40$ $70 + 18$
 $27 + 40$ $63 - 40$ $34 - 30$ $75 - 25$
 $83 - 20$ $77 + 20$ $58 + 40$ $43 + 30$
11. Ilme lahkuab kodust kell **8.30**. Millal jõuab Ilme kooli, kui ta on teel **15** minutit?
12. Tunnid algavad kell **9**. Rein jõudis kooli kell **8.50**. Mitu minutit enne tundide algust jõudis Rein kooli?

13. Raadios teatati hommikul õige aeg — kell 7.22. Isa leidis, et tema taskukell oli 5 minutit ette käinud. Mis näitas isa taskukell?

14. $53 - 23$	$97 - 37$	$94 - 74$	$48 - 18$
$20 + 77$	$70 + 16$	$30 + 65$	$20 + 64$
$76 - 46$	$85 - 45$	$82 - 52$	$69 - 29$
$40 + 52$	$50 + 35$	$50 + 37$	$40 + 48$

15. $73 - 23$	$61 - 41$	$97 - 87$	$82 - 72$
$47 + 50$	$30 + 63$	$50 + 46$	$60 + 39$
$56 - 36$	$97 - 27$	$98 - 38$	$99 - 19$
$79 + 20$	$40 + 37$	$30 + 58$	$50 + 38$

Uhtede liitmine ja lahutamine sama kümne piiaris.

1. Onu aias oli 42 vaarikapõõsast, tädi aias 5 põõsast rohkem. Mitu vaarikapõõsast oli tädi aias?
2. Eile viidi Kuusiku talust piimatalitusse 68 kilo piima, täna aga 3 kilo vähem. Arvuta!

Näidiseid. $37 + 2 = 39$
 $37 - 2 = 35$

3. $5 + 1$	$4 + 2$	$5 + 3$	$3 + 4$
$25 + 1$	$34 + 2$	$45 + 3$	$63 + 4$
$5 - 1$	$4 - 2$	$6 - 3$	$9 - 4$
$25 - 1$	$34 - 2$	$56 - 3$	$49 - 4$

4.	$4 + 5$	$3 + 6$	$2 + 7$	$1 + 8$
	$54 + 5$	$73 + 6$	$82 + 7$	$71 + 8$
	$7 - 5$	$9 - 6$	$8 - 7$	$9 - 4$
	$87 - 5$	$59 - 6$	$98 - 7$	$69 - 4$

5. Nurme tänava ühel poolel oli 53 maja, teisel poolel 6 maja rohkem. Arvuta!

6. Onule küllasõidul tuli Jaanil sõita raudteel 25 kilomeetrit, jala käia aga 3. Mitu kilomeetrit on see kokku?

7.	$25 + 2$	$42 + 5$	$63 + 6$	$57 + 2$
	$27 - 2$	$28 - 6$	$77 - 4$	$48 - 3$
	$34 + 3$	$52 + 7$	$81 + 8$	$64 + 5$
	$34 - 3$	$46 - 4$	$96 - 5$	$79 - 7$

8.	$44 + 5$	$92 + 7$	$63 + 2$	$55 + 4$
	$68 - 7$	$56 - 4$	$77 - 4$	$38 - 6$
	$73 + 6$	$21 + 8$	$85 + 3$	$22 + 7$
	$89 - 3$	$37 - 5$	$99 - 7$	$69 - 5$

9. Sulev heitis oda 35 meetrit, Lembit aga 39 meetrit. Mitme meetri võrra heitis Lembit Sulevist kaugemale?

10. Ahto isa on 37 aastat vana, ema aga 34 aastat. Mitu aastat on Ahto isa emast vanem?

11. Algkooli I klassis on 28 õpilast, II klassis aga 23 õpilast. Mitu õpilast on I klassis rohkem kui II klassis?

Näidis. Ülesande 37 — 32 lahendan peast
 nii: $37 - 30 - 2 = 7 - 2 = 5$.
 Kirjutan seda nii: $37 - 32 = 5$.

12.	30 — 30	37 — 30	48 — 40	89 — 80
	70 — 70	7 — 2	8 — 5	9 — 3
	45 — 45	37 — 32	48 — 5	89 — 83
	90 — 90	37 — 37	48 — 45	89 — 89

13.	77 — 74	48 — 42	69 — 66	77 — 72
	89 — 82	76 — 76	68 — 63	65 — 63
	98 — 93	88 — 84	46 — 42	86 — 82
	57 — 55	79 — 77	37 — 33	99 — 97

14. Õppeaasta algul oli klassi raamatukogus 52 raamatut, õppeaasta lõpul aga 59. Mitu raamatut oli õppeaasta jooksul juurde muretsetud?

15. Eile nägi Toivo raudteel mööduvat 2 pikka kaubarongi. Esimeses oli 27 vagunit, teises aga 22 vagunit. Mitu vagunit oli esimeses kaubarongis rohkem kui teises?

16. Juta emal oli 22 kana. Ta ostis veel 6 kana juurde. Arvuta!

17.	68 — 5	79 — 4	96 — 3	63 — 2
	47 — 44	35 — 32	67 — 65	71 — 71
	29 — 6	87 — 3	49 — 7	86 — 4
	36 — 32	58 — 54	78 — 73	99 — 95

18. Viuu ostis pildiraamatu, makstes selle eest **85** kopikat. Mitu kopikat jäi tal järele, kui tal poodi minnes oli **89** kopikat?
19. Arvol oli **27** tinasõdurit. Mängimisel läks neist **4** sõdurit katki. Mitu sõdurit peaks Arvo juurde ostma, et tal oleks **29** tinasõdurit?

Näidis. $2 + 37 = 37 + 2 = 39.$

20.	$5 + 24$	$3 + 46$	$4 + 33$	$5 + 74$
	$29 - 24$	$78 - 77$	$58 - 55$	$49 - 46$
	$6 + 42$	$7 + 61$	$5 + 92$	$8 + 91$
	$38 - 36$	$47 - 42$	$66 - 63$	$87 - 85$
-
21.	$7 + 52$	$8 + 61$	$4 + 35$	$7 + 51$
	$78 - 75$	$87 - 82$	$47 - 44$	$86 - 83$
	$3 + 44$	$5 + 23$	$6 + 72$	$3 + 64$
	$96 - 94$	$59 - 55$	$98 - 93$	$77 - 75$
22. Juturaamat maksab **55** kopikat. Mitu kopikat peab Liina emalt selle raamatu ostmiseks veel juurde paluma, kui tal praegu on **51** kopikat?
23. Leida vanaema on vanaisast **7**-me aasta võrra noorem. Kui vana on Leida vanaema, kui vanaisa on **79**-aastane?
24. Pikas, **28**-vagunilises segarongis oli kaubavaguneid **23**. Ulejäänud vagunid olid reisijatele. Mitu reisijatevagunit oli selles rongis?

25. Mis näitab kell siis, kui öö-päeva algusest (keskööst) on möödunud **17 (18, 20)** tundi?
26. Keskööst on möödunud **21** tundi. Mitu tundi jääb veel selle öö-päeva lõpuni?
27. Öö-päeva algusest (kesköö) on möödunud **29** tundi. Mis näitab siis kell? Mitu tundi jääb veel selle öö-päeva lõpuni?

28.	$26 + \smile = 28$	$49 - \smile = 45$	$86 - \smile = 4$
	$87 - \smile = 83$	$35 + \smile = 39$	$53 + \smile = 58$
	$3 + \smile = 57$	$99 - \smile = 6$	$48 - \smile = 42$
	$68 - \smile = 5$	$7 + \smile = 78$	$2 + \smile = 77$
29.	$6 + \smile = 48$	$39 - \smile = 5$	$55 + \smile = 59$
	$77 - \smile = 4$	$42 + \smile = 48$	$64 - \smile = 62$
	$23 + \smile = 29$	$97 - \smile = 94$	$5 + \smile = 37$
	$98 - \smile = 93$	$7 + \smile = 49$	$76 - \smile = 3$

Täiendamine ühtedega järgmise kümneni ja ühtede lahutamine kümneist.

1. Klassis on **40** õpilast. Neist puudub täna **3**. Mitu õpilast sellest klassist on koolis?
2. Salme vanem õde Aino on praegu **23**-aastane. Mitme aasta pärast saab ta **30**-aastaseks?

3. Salme isa on 46 aastat vana. Kui vanaks saab isa 4 aasta pärast? Kui vana on nüüd ema, kui ta on isast 3 aastat noorem?
4. Õppetunni lõpuni puudub veel 5 minutit. Mitu minutit on õppetunnist möödunud, kui õppetunni pikkus on 50 minutit?

Näidiseid.

$$3 + 37 = 37 + 3 = 40$$

$$40 - 3 = 37$$

5.	$9 + 1$	$8 + 2$	$7 + 3$	$6 + 4$
	$19 + 1$	$28 + 2$	$47 + 3$	$56 + 4$
	$1 + 19$	$2 + 28$	$3 + 47$	$4 + 56$
	$20 - 1$	$30 - 2$	$50 - 3$	$60 - 4$

6.	$5 + 5$	$3 + 7$	$4 + 6$	$2 + 8$
	$75 + 5$	$63 + 7$	$84 + 6$	$92 + 8$
	$5 + 75$	$7 + 63$	$6 + 84$	$8 + 92$
	$80 - 5$	$70 - 7$	$90 - 6$	$100 - 8$

7.	$27 + 3$	$46 + 4$	$69 + 1$	$34 + 6$
	$50 - 6$	$70 - 3$	$60 - 2$	$20 - 8$
	$32 + 8$	$95 + 5$	$73 + 7$	$48 + 2$
	$90 - 4$	$80 - 7$	$50 - 5$	$60 - 9$

8. Kaljo ostis poest 65-kopikase raamatu ja 30-kopikase kaustiku. Kui palju sai Kaljo rublast tagasi?

9. Ilmari sünnipäevani on veel jäänud nädal aega vähem kui üks kuu (30 päeva). Mitu päeva see on?

10. $36 + \smile = 40$	$\smile - 7 = 53$	$44 + \smile = 50$
$22 + \smile = 30$	$\smile + 81 = 90$	$\smile + 75 = 80$
$50 - \smile = 43$	$\smile + 77 = 80$	$100 - \smile = 97$
$70 - \smile = 65$	$\smile - 6 = 24$	$\smile - 7 = 43$
11. $86 + \smile = 90$	$\smile + 7 = 80$	$44 + \smile = 49$
$60 - \smile = 53$	$\smile - 4 = 75$	$\smile - 4 = 63$
$75 + \smile = 80$	$\smile + 6 = 68$	$81 + \smile = 88$
$58 - \smile = 51$	$\smile - 7 = 70$	$\smile - 8 = 91$

12. Juta isa aias kasvas 51 marjapõõsast. Sügisel istutati veel 9 põõsast juurde. Arvuta!

13. Kooliõue pikkus on 40 meetrit, laius 8 meetri võrra vähem. Kui lai on kooliõu?

14. Kell saab 7 minuti pärast pool üksteist. Mitu minutit üle kümne on kell praegu?

15. $52 + 8$	$84 + 6$	$99 - 9$	$60 + 18$
$70 - 9$	$28 - 3$	$18 + 2$	$90 - 8$
$33 + 7$	$60 - 7$	$73 + 7$	$61 + 30$
$45 - 5$	$45 + 5$	$14 + 3$	$75 - 15$
16. $78 - 6$	$49 - 3$	$56 - 6$	$86 - 56$
$63 + 7$	$92 + 4$	$73 - 43$	$40 + 37$
$35 - 5$	$27 - 5$	$40 - 7$	$98 - 78$
$54 + 6$	$33 + 7$	$84 - 4$	$39 + 50$

Uhtede liitmine järgmisse ja lahutamine eelmisse kümnesse.

1. Kui täna on **18.** märts, mitmes kuupäev on siis **5** päeva (ühe nädala) pärast?
2. Kui täna oleks **31.** märts, mitmes kuupäev oleks siis olnud **4** päeva (üks nädal) varem?
3. Ema istutas kevadel aeda **75** kapsataime. Neist ei hakanud kasvama **8** taime. Mitu taime hakkas kasvama?
4. Jaani koolitee kestab **36** minutit, Jüril aga **8** minutit rohkem (**7** minutit vähem). Arvuta!

Näidis. Ülesande $28 + 7$ lahendan peast nii: $28 + 2 + 5 = 30 + 5 = 35$.

Kirjutan seda nii: $28 + 7 = 35$.

5. $5 + 6$	$3 + 9$	$6 + 8$	$8 + 7$
$15 + 6$	$33 + 9$	$26 + 8$	$48 + 7$
$8 + 5$	$9 + 5$	$7 + 6$	$7 + 9$
$28 + 5$	$19 + 5$	$37 + 6$	$77 + 9$

6. $7 + 34$	$8 + 48$	$8 + 74$	$7 + 39$
$5 + 29$	$9 + 86$	$5 + 49$	$9 + 18$
$6 + 37$	$7 + 55$	$9 + 33$	$8 + 45$
$7 + 66$	$9 + 82$	$8 + 76$	$7 + 35$

7. Ema on **35** aastat vana, isa aga on emast **7** aastat vanem. Kui vana on isa?

8. Endel kaalub **34** kilo. Jüri on temast **6** kilo kergem.
Mitu kilo kaalub Jüri?

Näidis. Ülesande **45 — 8** lahendan peast
nii: **45 — 5 — 3 = 40 — 3 = 37.**

Kirjutan seda nii: **45 — 8 = 37.**

9.	11 — 5	12 — 3	12 — 7	12 — 5
	31 — 5	62 — 3	52 — 7	62 — 5
	13 — 8	14 — 9	16 — 8	15 — 8
	43 — 8	44 — 9	56 — 8	75 — 8
10.	22 — 7	47 — 9	44 — 9	25 — 6
	35 — 8	76 — 8	65 — 7	23 — 8
	53 — 9	93 — 7	52 — 5	88 — 9
	74 — 7	61 — 4	64 — 8	93 — 8

11. Kaasikus kasvas **65** kaske. Neist torm murdis maha **8**.
Mitu kaske jäi kasvama?

12. Kuuse otsas oli **71** käbi. Orav viis sealt oma perekon-
nale **3; 6; 8** käbi. Mitu käbi jäi kuuse otsa?

13.	35 — 7	51 — 4	64 — 7	75 — 6
	64 — 9	83 — 9	77 — 9	83 — 8
	46 — 8	45 — 8	42 — 5	98 — 9
	73 — 7	32 — 7	34 — 8	51 — 5
14.	56 — 7	73 — 5	21 — 3	65 — 7
	61 — 8	86 — 9	47 — 8	72 — 5
	75 — 9	92 — 8	33 — 9	63 — 8
	27 — 8	43 — 6	74 — 6	46 — 9

15.	$37 + 6$	$56 + 8$	$78 + 4$	$67 + 8$
	$42 - 5$	$63 - 6$	$86 - 7$	$54 - 7$
	$48 + 7$	$64 + 9$	$89 + 5$	$79 + 7$
	$55 - 9$	$74 - 8$	$97 - 9$	$85 - 8$

16. Meie klassi 42-st õpilasest puudub täna 7. Mitu õpilast on täna klassis?

Eile puudus meie klassis ainult 3 õpilast. Mitu õpilast oli klassis eile?

17.	$25 + 7$	$4 + 57$	$86 + 5$	$5 + 28$
	$31 - 2$	$93 - 6$	$67 - 8$	$55 - 9$
	$68 + 5$	$5 + 48$	$54 + 9$	$8 + 33$
	$82 - 4$	$74 - 7$	$72 - 8$	$43 - 7$

18.	$9 + 54$	$8 + 47$	$3 + 48$	$9 + 25$
	$76 - 8$	$63 - 8$	$91 - 8$	$44 - 7$
	$7 + 65$	$7 + 69$	$4 + 77$	$5 + 67$
	$53 - 5$	$72 - 4$	$72 - 6$	$91 - 8$

19. Õues mängis 17 poissi ja 8 tüdrukut. Mitu õpilast oli kokku?

20. Hiljem tuli 9 tüdrukut mängijatele veel juurde. Mitu õpilast oli nüüd mängimas? Mitu õpilast puudus veel, et kõiki mängijaid oleks olnud 20 paari?

Liitmine, kus ühtedest ei saa kümmet; vastav lahutamine.

1. Ema ostis 1 kilo leiba (47 kopikat) ja 1 liitri piima (32 kopikat). Mitu kopikat kulutas ema kokku?

2. Detsembri algul arvutas Andres, et talvise õppetöö vaheajani jääb tal koolis käia veel 22 päeva. Mitu päeva oli juba ära käidud, kui sel poolaastal oli 99 koolipäeva?

Näidiseid. Ülesanded $37 + 42$ ja $79 - 42$ lahendan peast nii:

$$37 + 40 + 2 = 77 + 2 = 79$$

$$79 - 40 - 2 = 39 - 2 = 37$$

3.	$25 + 30$	$67 - 40$	$34 + 22$	$55 + 33$
	$55 + 4$	$27 - 5$	$75 - 43$	$98 - 76$
	$25 + 34$	$67 - 45$	$41 + 18$	$64 + 35$
	$32 + 43$	$48 - 36$	$86 - 64$	$87 - 45$
4.	$79 - 55$	$43 + 36$	$78 - 33$	$47 + 32$
	$36 + 43$	$87 - 65$	$44 + 25$	$98 - 45$
	$95 - 33$	$22 + 76$	$69 - 46$	$23 + 75$
	$24 + 52$	$96 - 53$	$32 + 64$	$77 - 52$
5.	$86 - 24$	$54 + 23$	$88 - 44$	$45 + 53$
	$65 + 14$	$87 - 56$	$22 + 77$	$76 - 65$
	$99 - 72$	$42 + 35$	$69 - 23$	$52 + 33$
	$41 + 37$	$78 - 52$	$53 + 34$	$97 - 72$
6.	$28 + 41$	$51 + 36$	$75 + 22$	$44 + 25$
	$53 - 22$	$79 - 48$	$78 - 47$	$59 - 36$
	$62 + 33$	$56 + 32$	$63 + 24$	$82 + 17$
	$89 - 77$	$87 - 63$	$58 - 35$	$67 - 43$

7. Ulol oli 3 20-kopikast ja 2 15-kopikast raha. Selle raha eest ostis ta ühe 18-kopikase pliiatsi ja 65-kopikase raamatu. Mitu kopikat jäi Ulol veel üle?

8. Ühelt õunapuult saadi 26 kilogrammi õunu, teiselt aga 7 kilogrammi rohkem. Mitu kilogrammi õunu saadi kahelt puult kokku?

9. $66 - 34$ $18 + 51$ $37 - 22$ $8 + 53$
 $71 + 28$ $47 - 13$ $48 + 7$ $56 - 23$
 $29 - 15$ $54 + 9$ $97 - 52$ $63 + 14$
 $23 + 46$ $76 - 34$ $8 + 69$ $69 - 44$

10. $44 + 33$ $57 + 32$ $19 + 8$ $77 + 22$
 $83 - 42$ $6 + 68$ $25 - 7$ $41 - 7$
 $67 + 9$ $37 - 23$ $79 - 37$ $36 + 43$
 $75 - 24$ $82 - 51$ $3 + 58$ $89 - 67$

Ühed annavad liitmisel kümne; lahutamise kümnest.

1. Ants ostis endale 75-kopikase raamatu ja andis maksimisel 1 rubla. Kui palju sai ta tagasi?

2. Teine kord ostis Ants värvpliiatsi (35 kop.) ja kaustiku (55 kop.). Mitu kopikat kulus tal selleks? Kui palju sai ta nüüd tagasi 1-st rublast?

Näidiseid. Ülesanded $37 + 43$ ja $80 - 43$ lahendan peast nii:

$$37 + 40 + 3 = 77 + 3 = 80$$

$$80 - 40 - 3 = 40 - 3 = 37$$

3.	$9 + 1$	$10 - 2$	$47 + 33$	$51 + 49$
	$19 + 21$	$30 - 22$	$80 - 55$	$90 - 77$
	$8 + 2$	$10 - 3$	$36 + 24$	$76 + 24$
	$48 + 22$	$60 - 23$	$50 - 28$	$70 - 37$
4.	$32 + 48$	$44 + 36$	$66 + 24$	$28 + 52$
	$40 - 29$	$80 - 47$	$90 - 45$	$70 - 43$
	$53 + 27$	$75 + 15$	$47 + 23$	$39 + 41$
	$70 - 38$	$100 - 76$	$50 - 34$	$90 - 72$

5. Laine tõi poest 1 kilo sepikut (53 kop.) ja 1 kilo jahu (37 kop.). Kui palju tuli tasuda? Mitu kopikat sai ta tagasi 1-st rublast?

6. Kell on praegu 5 minutit üle pool 9 õhtul. Mitu minutit võib Rein veel ülal olla, kui ta peab voodisse heitma kell 9 õhtul?

7.	$25 + \cup = 50$	$100 - \cup = 41$	$41 + \cup = 70$
	$60 - \cup = 45$	$52 + \cup = 80$	$90 - \cup = 34$
	$47 + \cup = 90$	$50 - \cup = 32$	$33 + \cup = 80$
	$70 - \cup = 26$	$26 + \cup = 60$	$70 - \cup = 48$
8.	$38 + \cup = 100$	$59 + \cup = 70$	$100 - \cup = 57$
	$50 - \cup = 27$	$60 - \cup = 34$	$72 + \cup = 90$
	$54 + \cup = 80$	$45 + \cup = 100$	$70 - \cup = 55$
	$90 - \cup = 57$	$50 - \cup = 23$	$44 + \cup = 60$

9. Isa teenis nädalas 60 rubla. Sellest kulutas ta üüri maksmiseks 12 rubla ja toiduainete ostmiseks 23 rubla. Palju jäi veel üle muudeks kuludeks?

10. Mootorvagnis oli 40 inimest. Järgmises peatuskohas läks maha 13 inimest ja tuli juurde 8 inimest. Mitu inimest on nüüd mootorvagnis?
11. Kell saab 12-ne minuti pärast kümme. Mitu minutit on kell üle üheksa?
12. $23 + 17$ $80 - 27$ $25 + 35$ $90 - 63$
 $71 + 29$ $90 - 68$ $86 + 14$ $70 - 34$
 $38 + 52$ $60 - 43$ $43 + 27$ $100 - 71$
 $65 + 15$ $80 - 56$ $51 + 39$ $60 - 17$
13. $90 - 45$ $50 - 34$ $60 - 31$ $100 - 92$
 $60 - 27$ $80 - 62$ $100 - 47$ $70 - 32$
 $100 - 58$ $90 - 76$ $70 - 24$ $90 - 67$
 $70 - 46$ $40 - 23$ $50 - 32$ $80 - 28$
14. $53 + 47$ $38 + 52$ $24 + 56$ $44 + 36$
 $80 - 36$ $40 - 37$ $100 - 82$ $80 - 74$
 $21 + 49$ $25 + 45$ $70 - 57$ $13 + 17$
 $90 - 63$ $60 - 33$ $37 + 63$ $100 - 59$

Uhtede liitmine ja lahutamine üldjuhul.

1. Uks õunapuu andis 27 kilo, teine 28 kilo õunu. Mitu kilo õunu andsid mõlemad puud kokku?
2. Väinol oli 62 kopikat. Ta ostis endale 45-kopikase kaustiku. Mitu kopikat jäi Väinol veel üle?

Näidiseid. Ülesanded $48 + 37$ ja $85 - 37$ lahendan peast nii:

$$48 + 30 + 7 = 78 + 7 = 85$$

$$85 - 30 - 7 = 55 - 7 = 48$$

3.	$26 + 35$	$77 + 18$	$24 + 57$	$73 + 19$
	$38 + 24$	$69 + 26$	$36 + 48$	$26 + 68$
	$39 + 23$	$38 + 49$	$34 + 29$	$33 + 59$
	$48 + 35$	$36 + 59$	$46 + 39$	$45 + 49$
4.	$41 - 23$	$45 - 27$	$82 - 55$	$95 - 49$
	$52 - 39$	$78 - 29$	$66 - 47$	$53 - 37$
	$43 - 15$	$67 - 48$	$71 - 48$	$94 - 58$
	$54 - 36$	$42 - 28$	$92 - 74$	$62 - 47$
5.	Kui täna on 18. aprill, mitme päeva pärast on siis 1. mai?			
6.	$58 + 37$	$91 - 43$	$66 + 29$	$64 - 56$
	$43 - 36$	$38 + 59$	$81 - 36$	$37 + 28$
	$24 + 49$	$84 - 67$	$43 + 28$	$92 - 69$
	$72 - 58$	$25 + 47$	$75 - 38$	$54 + 29$
7.	$93 - 78$	$23 + 58$	$53 - 45$	$19 + 76$
	$35 + 49$	$71 - 44$	$48 + 27$	$95 - 27$
	$85 - 67$	$59 + 17$	$92 - 55$	$26 + 29$
	$16 + 75$	$62 - 38$	$54 + 39$	$71 - 43$
8.	Klassis on 18 poissi ja 13 tüdrukut. Mitu õpilast on klassis?			
9.	Koolis on 42 poissi ja 39 tüdrukut. Mitu õpilast on koolis?			
10.	Omnibuses on 38 istekohta ja 16 seisukohta. Mitu kohta on omnibuses kokku?			
11.	Omnibuses on 42 istekohta, reisijaid aga ainult 34 . Mitu istekohta on vaba?			

12.	$18 + 17$	$64 + 27$	$25 + 48$	$38 + 59$
	$45 - 29$	$81 - 45$	$83 - 17$	$87 - 48$
	$46 + 39$	$56 + 18$	$66 + 15$	$19 + 44$
	$75 - 57$	$84 - 39$	$91 - 39$	$63 - 36$
13.	$63 - 18$	$58 + 17$	$54 - 45$	$82 - 17$
	$75 - 36$	$43 + 39$	$68 - 39$	$56 - 38$
	$93 - 75$	$26 + 68$	$72 - 54$	$65 - 49$
	$86 - 29$	$35 + 39$	$97 - 49$	$77 - 18$

14. Aime ema sai sel suvel oma aiast üldse **78** liitrit maasikaid. Mullu oli maasikasaak **14**-ne liitri võrra suurem. Arvuta!

15.	$\smile - 19 = 48$	$\smile - 29 = 67$	$27 + \smile = 65$
	$56 + \smile = 82$	$52 - \smile = 13$	$\smile - 17 = 46$
	$\smile - 44 = 27$	$\smile + 37 = 53$	$29 + \smile = 95$
	$64 - \smile = 28$	$33 + \smile = 71$	$\smile - 44 = 25$
16.	$\smile + 39 = 83$	$\smile - 53 = 29$	$73 - \smile = 45$
	$97 - \smile = 34$	$29 + \smile = 76$	$\smile + 59 = 94$
	$\smile + 67 = 92$	$\smile - 46 = 33$	$85 - \smile = 48$
	$66 + \smile = 84$	$64 - \smile = 19$	$\smile + 28 = 96$

17. Aednik müüs ühel päeval **27** liitrit karusmarju, teisel päeval **6** liitrit rohkem. Mitu liitrit karusmarju müüs aednik teisel päeval? Kahel eelmisel päeval kokku?

Liitmise ja lahutamise kordamine saja piiris.

1. Raamatus on **43** pilti, neist mitmevärvilisi **15**. Mitu ühevärvilist pilti on raamatus?

2. Allaste talu kaev oli varemalt **17** meetrit sügav. Sel suvel puuriti teda veel **36** meetrit sügavamaks. Kui sügav on Allaste talu kaev nüüd?

3. Virvel oli kodus lahendada **24** matemaatika-ülesannet. Mitu ülesannet lahendas ta neist õieti, kui väärased ja lahendamata oli tal **7**?

4. $87 - 59$	$57 + 19$	$93 - 65$	$38 + 55$
$28 + 66$	$74 - 47$	$47 + 18$	$76 - 19$
$95 - 78$	$35 + 49$	$82 - 59$	$48 + 29$
$36 + 47$	$36 - 28$	$26 + 69$	$81 - 66$

5. $73 + 16$	$72 - 57$	$57 + 26$	$85 - 67$
$64 - 39$	$45 + 37$	$92 - 75$	$44 + 36$
$46 + 25$	$85 - 19$	$64 + 18$	$93 - 57$
$99 - 54$	$29 + 68$	$77 - 38$	$28 + 38$

6. $26 + 66$	$73 - 28$	$27 + 57$	$82 - 53$
$82 - 36$	$38 + 47$	$98 - 63$	$44 + 55$
$43 + 57$	$51 - 24$	$24 + 59$	$93 - 66$
$94 - 78$	$17 + 65$	$66 - 47$	$33 + 49$

7. Uhes palgivirnas on **65** palki, teises virnas **29** palki vähem. Mitu palki on teises virnas?

8. Uhes palgivirnas on **38** palki, teises virnas **16** palki rohkem. Mitu palki on teises virnas? Mõlemas virnas kokku?

9.	30 — 18	25 — 19	80 — 45	70 — 27
	50 — 29	42 — 18	75 — 57	53 — 36
	70 — 36	63 — 46	60 — 28	60 — 38
	90 — 67	74 — 37	93 — 76	82 — 49
10.	40 — 24	60 — 33	35 — 17	56 — 39
	52 — 43	75 — 48	63 — 25	87 — 58
	70 — 52	90 — 77	72 — 46	95 — 67
	61 — 35	54 — 35	84 — 58	73 — 26

11. Helga ostis poest 37-me kopika eest kirjutusmaterjali. Mitu kopikat sai Helga rublast tagasi?

12. Kõige raskem poiss kaalus sügisel arstlikul järelevaatusel 41 kilo, kõige kergem poiss aga 29 kilo. Kui suur on nende kaalude vahe?

13. Kõige pikem päev Tallinnas on 18 tundi 41 minutit, Tartus on see aga 22-he minuti võrra lühem. Kui pikk on Tartu kõige pikem päev?

14.	39 + 56	95 — 76	49 + 37	75 — 25
	84 — 66	69 + 25	88 — 55	29 + 39
	28 + 44	63 — 39	26 + 68	97 — 85
	72 — 38	27 + 54	91 — 48	45 + 18
15.	98 — 79	53 + 28	63 — 24	27 + 18
	25 + 43	75 — 48	14 + 67	57 — 37
	82 — 64	26 + 57	94 — 77	13 + 84
	36 + 54	87 — 69	45 + 36	96 — 39

16. Salme, Laine ja Virve korjasid emale **50** liitrit punaseid sõstraid. Sellest korjas Salme **18** liitrit ja Laine **17** liitrit. Mitu liitrit korjas Virve?

17. Ema istutas kevadel kahele peenrale kokku **93** tomatitaimet. Mitu taime istutas ema teisele peenrale, kui ta esimesele neist istutas **47** taime?

18. Sügisel sai ema ühelt peenralt **72** kilo tomateid, teiselt **9** kilo vähem. Arvuta!

19. $25 + 38$	$27 + 65$	$29 + 43$	$66 + 27$
$75 - 62$	$93 - 56$	$57 - 19$	$75 - 56$
$51 + 45$	$47 + 18$	$24 + 18$	$23 + 48$
$87 - 38$	$66 - 38$	$47 - 29$	$29 - 18$

20. $54 + 33$	$28 + 49$	$37 + 28$	$67 + 22$
$64 - 48$	$81 - 56$	$76 - 39$	$97 - 68$
$42 + 27$	$17 + 34$	$17 + 26$	$75 + 17$
$76 - 47$	$68 - 19$	$85 - 57$	$69 - 69$

21. Kooli seinakell lööb ainult täistunde. Mitu lööki lööb see kell õppetundide jooksul (kella **8**-st kolmveerand üheni)? Poole päeva jooksul?

22. Aias oli kogusummas **53** viljapuud. Neist õunapuid **28**, pirnipuid **9**, ploomipuid **7**. Ulejäänud puud olid kirsipuud. Mitu kirsipuud kasvas aias?

23. Ahto käis isaga suvel **2** korda vähil. Esimesel korral saadi **37** vähki, teisel korral **15** vähki rohkem. Mitu vähki püüdis Ahto isaga mõlemal korral kokku?

24.	25 + 36	67 + 18	37 + 57	59 + 28
	21 — 13	72 — 48	83 — 45	75 — 39
	49 + 29	44 + 29	28 + 55	47 + 29
	53 — 26	96 — 69	67 — 38	81 — 48

25.	43 + 28	13 + 49	19 + 47	55 + 28
	76 — 57	32 — 15	75 — 36	78 — 49
	38 + 17	26 + 58	68 + 29	39 + 15
	81 — 65	64 — 38	93 — 88	66 — 18

26. Endla, Õie ja Eha läksid seenile. Uldse leidsid nad **67** seent. Neist **29** olid puravikud, ülejäänud aga kuke-seened. Arvuta!

27.	34 + 58	25 + 47	16 + 77	65 + 29
	63 — 27	64 — 19	82 — 37	34 — 17
	22 + 19	36 + 49	57 + 35	54 + 17
	81 — 44	75 — 37	95 — 68	87 — 59

28.	22 + 45	53 + 26	63 + 24	33 + 57
	58 — 36	87 — 54	89 — 67	69 — 43
	42 + 57	42 + 38	43 + 35	34 + 45
	79 — 25	90 — 47	57 — 23	98 — 65

29. Matkaja käis kolme päeva jooksul **94** km. Sellest esimesel päeval **29** km ja teisel päeval **7** km rohkem. Mitu kilomeetrit käis matkaja kolmandal päeval?

30. Laine tarvitas aastas **19** vihikut, õde Virge aga **5** vihikut vähem. Mitu vihikut tarvitasid Laine ja Virge aastas kokku?

31. Maasik andis päevas **18** liitrit piima, Punnik aga **6** liitrit rohkem. Mitu liitrit andsid mõlemad lehmad päevas?
32. Aias on **3** rida õunapuid, igaühes **6** puud. Neist õitses tänavu **16** puud. Mitu puud ei õitsenud tänavu?
33. Kolmes korvis on kokku **63** õuna. Ühes korvis on **19** õuna, teises **7** õuna võrra enam. Mitu õuna on kolmandas korvis?
34. Suplemisel üks poiss ujus **28** meetrit, teine **7** meetrit rohkem esimesest ja kolmas **9** meetrit vähem kui teine. Mitu meetrit ujus kolmas poiss?
35. Üks poiss püüdis **30** vähki, teine **6** vähki vähem. Mitu vähki tõid poisid koju, kui nad **6** väiksemat lasksid vette tagasi?
36. Kolhoosi karjas oli **47** musta ja **38** valget lammast. Mitu lammast oli kokku?
Neist lambaist põeti ühel päeval **26**. Mitu lammast jäi veel pügada?
37. Kool ostis **3** raamatut, **6** rubla tükk, ja **2** raamatut, **7** rubla tükk. Kui palju maksid need raamatud kokku?
38. Aednik korjas ühelt peenralt **28** kurki, teistelt aga igaühelt **30** kurki, kõigilt kokku sai ta **88** kurki. Mitu kurgipeenart oli sel aednikul?

39. Mesinik sai kõigist oma mesipuudest aastas **98** kilo mett. Ühest puust sai ta **18** kilo, kõigist teistest aga igaühest **20** kilo. Mitu mesipuud oli mesinikul?
40. Kaupluses oli kahes kastis kokku **100** sidrunit. Kui ühest kastist oli ära müüdud **20** sidrunit, siis jäi mõlemasse kasti sidruneid ühepalju. Mitu sidrunit jäi kummassegi kasti?
41. Isa ja poja vanus on kokku **100** aastat. Kui vana on kumbki, kui isa on pojast **40** aastat vanem?

Vastutav toimetaja O. Silde. Korrektor Ed. Roos. Tehniline toimetaja H. Treumann. Laduda antud: 6. II 1941. Trükki antud: 22. II 1941. Trükitähtede arv trükipoognas: 22,9 tuh. Trükipoognate arv: $2\frac{1}{4}$. Autori arvutuspoognate arv: 1,13. Trükiarv 23150 eksemplari. Kaust: D 5. Paber 56:79 sm $\frac{1}{32}$. Trükikoja tellimise nr. 264. MB-2777. Trükikoda „Punane Täht“, Tallinn, Pikk tän. 54/58.

Печатано на эстонском языке. А. Касванд и другие. Дополнительная тетрадь по математике для I класса начальной школы. ГИЗ Педагогическая Литература, Таллин. Типография „Пунане Тэхт“, Таллин, улица Пякк 54/58.

45 kop.

A-11